Аналіз уроку із застосуванням
інформаційно-комунікаційних технологій
(з досвіду роботи Герасимчук Л.К.)

Психолого-педагогічною теорією розроблені численні схеми аналізу уроку, побудовані на різних підставах. Сучасний урок, в тому числі із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій, - це далеко не одноманітна та єдина структурно-змістова схема.

Для вибору схеми аналізу такого уроку необхідно враховувати сучасні критерії якості освіченості учнів, володіти вміннями відбору і перебудови змісту досліджуваних знань, моделювання та конструювання умов і засобів, що підтримують і розвивають особистісні структури свідомості учнів, як основу їх особистісної самоорганізації. Найголовніше - урок розглядається сьогодні не тільки як діяльність учителя, тобто як форма навчання, а й як діяльність учня, тобто як форма навчання.

Аналіз будь-якого уроку являє собою комплексний підхід, в якому психологічний, педагогічний, змістовний, методичний і предметний аспекти тісно взаємопов'язані. Сам по собі аналіз уроку як процес усвідомлення і самопізнання формує у вчителя аналітичні здібності, розвиває інтерес і визначає необхідність вивчення проблем навчання і виховання. Уміння проводити спостереження за складними педагогічними явищами, аналізувати їх, узагальнювати і робити науково обґрунтовані висновки, служить дієвим засобом вдосконалення професійно-педагогічної майстерності.

При аналізі уроку потрібно, перш за все, вирішити, чи доцільно застосування комп'ютерної техніки на даному уроці. Багато в чому це залежить від обраної педагогом методики, тому необхідно, в першу чергу, оцінити обґрунтованість і правильність відбору методів, прийомів, засобів навчання, їх відповідності змісту навчального матеріалу, поставленим цілям уроку, навчальним можливостям класу, відповідність методичного апарату уроку кожному його етапу і завданням активізації учнів. Комп'ютер не повинен застосовуватися на уроці заради форми.

Робота і поведінку учнів на уроці також є важливими складовими комплексного аналізу уроку із застосуванням ІКТ. При оцінці необхідно визначити, як використання комп'ютерної техніки відбивається на активності учнів, їх працездатності на різних етапах уроку, як реалізується самостійна діяльність, виникає можливість реалізації особистісно-орієнтованого підходу в навчанні.

Особливу увагу на уроці із застосуванням комп'ютерної техніки я приділяю здоров'язберігаючим технологіям. При аналізі необхідно враховувати дотримання як технічних, санітарно-гігієнічних, так і ергономічних вимог до уроку. Проведення фізкультхвилинок, зарядки для очей на таких уроках обов'язкові.

Вплив використання ІКТ на результативність навчання безпосередньо пов'язане з оцінкою ступеня навчального (чому і в якій мірі навчилися), виховного (що і в якій мірі сприяло вихованню учнів в ході уроку), що

розвиває (що і в якій мірі сприяло їх розвитку) впливів проведеного уроку . Необхідно проаналізувати і те, як використання техніки сприяло ефективному закріпленню матеріалу і оперативному контролю знань учнів і, як наслідок, підвищенню якості навчання.

Виходячи з вищесказаного, можна запропонувати для проведення аналізу і оцінки уроку із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій наступну схему.

Аналізується діяльність викладача за наступними критеріями:

- Методика використання ІКТ на етапах уроку (застосовується адаптована методика використання засобів ІКТ, застосовується авторська методика використання засобів ІКТ, використовуються електронні освітні ресурси як джерело додаткової інформації по предмету).
- Методи використання засобів ІКТ (вибрані методи використання засобів ІКТ служать активізації пізнавальної діяльності учнів, обрані методи використання засобів ІКТ сприяють вирішенню дидактичних завдань уроку, ІКТ використовуються не як мета, а як ще один педагогічний інструмент, який сприяє досягненню мети уроку).
- Організація учнів при роботі з використанням ІКТ (використання засобів ІКТ підвищує ефективність навчальної діяльності учнів, ІКТ використовуються як спосіб самоорганізації праці та самоосвіти учнів, як спосіб розширення зони індивідуальної активності учнів, ІКТ дають можливість реалізації особистісно-орієнтованого підходу в навчанні).
- Дотримання санітарно - гігієнічних вимог (дотримуються технічні вимоги до проведення уроку з використанням комп'ютера, дотримуються ергономічні вимоги до проведення уроку в комп'ютерному класі).
- Вплив використання ІКТ на результативність навчання (використання засобів ІКТ сприяє досягненню всіх цілей уроку, використання засобів ІКТ сприяє ефективному закріпленню матеріалу, використання засобів ІКТ сприяє оперативному контролю знань учнів і підвищенню якості навчання).

На основі, проведеноо аналізу, даються рекомендації і рецензія на урок:

- виконання плану уроку;
- досягнення цілей уроку;
- як застосування ІКТ сприяє підвищенню ефективності та якості навчання;
- які зміни доцільно внести при повторному проведенні уроку на цю ж тему;
- загальний висновок про урок.